

**Zasady wspierania osób z niepełnosprawnościami
w Uniwersytecie SWPS
od roku akademickiego 2025/2026**

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Niniejsze Zasady wspierania osób z niepełnosprawnościami w Uniwersytecie SWPS od roku akademickiego 2025/2026 (zwane dalej: **Zasadami**) określają:
 - 1) beneficjentów wsparcia oraz dokumentację wymaganą do potwierdzenia statusu osoby uprawnionej do otrzymania wsparcia,
 - 2) rodzaje wsparcia i adaptacji,
 - 3) szczegółowe zasady organizacji i zakresu wsparcia i adaptacji,
 - 4) tryb składania i rozpatrywania wniosków o przyznanie wsparcia,
 - 5) sytuacje powodujące utratę (wygaśnięcie) prawa do wsparcia,
 - 6) nadzór nad wydatkowaniem dotacji.
2. Użyte w Zasadach nazwy stanowisk w rodzaju męskim są neutralne płciowo i odnoszą się do osób każdej płci.
3. Wszystkie osoby uczestniczące w stwarzaniu osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na Uniwersytet SWPS, kształceniu lub prowadzeniu działalności naukowej, zobowiązane są do poszanowania praw własności intelektualnej i dóbr osobistych osób trzecich, w szczególności majątkowych i osobistych praw autorskich.

§ 2

Podstawowe definicje

Ilekroć w niniejszych Zasadach mowa jest o:

- 1) **osobach z niepełnosprawnością** - należy przez to rozumieć osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może w oddziaływaniu z różnymi barierami utrudniać im pełny i skuteczny udział w życiu społecznym, na zasadzie równości z innymi osobami, stosownie do definicji zawartej w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 roku,
- 2) **osobach ze szczególnymi potrzebami** - należy przez to rozumieć osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami, stosownie do

definicji zawartej w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,

- 3) **adaptacjach** lub **racjonalnych usprawnieniach** należy przez to rozumieć racjonalne usprawnienia zdefiniowane w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 roku, to jest konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli jest to potrzebne w konkretnym przypadku, w celu zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

§ 3

Definicje

Przez użyte w Zasadach niżej zdefiniowane pojęcia, pisane wielką literą, rozumie się odpowiednio:

- 1) **CWiA** - Centrum Wsparcia i Aktywności będące jednostką organizacyjną Uniwersytetu SWPS, która jest odpowiedzialna m.in. za wsparcie osób z niepełnosprawnościami na Uniwersytecie SWPS;
- 2) **Dotacja** - dotacja podmiotowa przeznaczana Uczelni na zadania związane z zapewnieniem osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej;
- 3) **Szkoła Doktorska** - Szkoła Doktorska Uniwersytetu SWPS;
- 4) **Uczelnia** - Uniwersytet SWPS;
- 5) **Ustawa** - ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
- 6) **Ustawa o rehabilitacji** – ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 7) **Wirtualna Uczelnia** – internetowa platforma dla studentów, doktorantów i pracowników prowadzących działalność naukową Uniwersytetu SWPS oraz innych osób, które na podstawie odrębnych regulacji uzyskały dostęp do informacji w niej zawartych.

§ 4

Beneficjenci i cel wsparcia

1. Szanując niezależność osób ze specjalnymi potrzebami oraz ich prawa, wsparcie może być udzielane wyłącznie tym osobom ze szczególnymi potrzebami (kandydatom, studentom, doktorantom i pracownikom prowadzącym działalność naukową), które zwrócą się do Uczelni z wnioskiem o wsparcie i udokumentują swoją niepełnosprawność lub szczególne potrzeby.
2. Wsparcie udzielane na podstawie Zasad, jest racjonalnym usprawnieniem w postaci niepieniężnej, polegającym na zapewnieniu przez Uczelnię warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania Uczelnię w celu odbywania kształcenia, kształceniu oraz prowadzeniu działalności naukowej. Celem

wsparcia jest zminimalizowanie ograniczeń wynikających z niepełnosprawności.

3. Wsparcie opisane w niniejszych Zasadach jest przeznaczone dla osób, które spełniają definicję osoby z niepełnosprawnością lub osoby ze szczególnymi potrzebami, a także są:
 - 1) kandydatami na studia lub do szkół doktorskich, albo studentami lub doktorantami Uczelni;
 - 2) osobami prowadzącymi działalność naukową w Uczelni, tj. nauczycieli akademickich.
4. Status osoby uprawnionej do wsparcia weryfikowany jest na podstawie dokumentacji potwierdzającej jej niepełnosprawność lub szczególne potrzeby. Do osób tych zalicza się w szczególności:
 - 1) osoby z niepełnosprawnością, **posiadające aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub dokument równoważny**, to jest:
 - a) orzeczenie lekarza orzecznika ZUS;
 - b) orzeczenie zespołu orzekającego, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
 - c) orzeczenie o zaliczeniu do grup inwalidów.
 - 2) osoby z niepełnosprawnością, które nie posiadają aktualnego dokumentu wymienionego w pkt 1 powyżej, ale przedstawiają **zaświadczenie potwierdzające ubieganie się o nowe orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności** - stosownie do art. 6bb Ustawy o rehabilitacji;
 - 3) osoby przewlekłe chore, nieposiadające orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, których sytuacja zdrowotna potwierdzona jest **aktualną dokumentacją medyczną lub dokumentacją równoważną**, to jest:
 - a) dokumentacją wydaną na podstawie przepisów oświatowych, w szczególności dokumenty z poradni psychologiczno-pedagogicznych, dokumenty dotyczące dostosowania warunków lub formy przeprowadzania egzaminów, dokumentacja indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych;
 - b) dokumentacją medyczną wymienioną w § 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 kwietnia 2020 roku w sprawie rodzajów, zakresu i wzorów dokumentacji medycznej oraz sposobu jej przetwarzania;
 - c) inną dokumentacją specjalistyczną.
 - 4) osoby, u których nagła choroba lub wypadek, bądź następstwa przebytych chorób i wypadków (np. lęki społeczne, fobie czy inne skutki przebytej choroby) skutkują czasową niezdolnością do pełnego uczestnictwa w zajęciach, a okoliczności te potwierdza **dokumentacja medyczna lub dokumentacja równoważna**, wymienione w pkt 3 lit. a-b powyżej.
5. Dokumentacja medyczna, potwierdzająca stan zdrowia osoby wnioskującej, nie może być wystawiona wcześniej niż 90 dni przed złożeniem wniosku, z

wyłączeniem orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (lub dokumentu równoważnego) oraz dokumentacji dotyczącej schorzeń o charakterze stałym.

6. Dokumentacja medyczna, o której mowa w ust. 4 pkt 3 lit. a-b, musi zostać sporządzona w języku polskim lub angielskim. W razie potrzeby wnioskodawca może zostać poproszony o przedłożenie tłumaczenia na język polski dokumentacji sporządzonej w innym języku obcym.

§ 5

Rodzaje i katalog wsparcia

1. Uczelnia udziela osobom uprawnionym wsparcia w następującej postaci:
 - 1) **adaptacji dydaktycznych** - obejmujące wszelkie formy pomocy i dostosowań bezpośrednio związane z procesem kształcenia;
 - 2) **adaptacji niedydaktycznych** - obejmujące wszelkie formy pomocy i adaptacji, niezwiązane bezpośrednio z procesem kształcenia, lecz umożliwiające funkcjonowanie na terenie Uczelni oraz uczestnictwo w życiu akademickim;
 - 3) **adaptacje egzaminacyjne** - obejmujące techniczne i organizacyjne formy dostosowań do egzaminów odbywających się w czasie sesji egzaminacyjnych oraz egzaminów dyplomowych, z wyłączeniem pozostałych form weryfikacji efektów uczenia się organizowanych takich jak zaliczenia czy kolokwia;
 - 4) **wsparcia psychologicznego** - obejmujące pomoc w nagłych sytuacjach kryzysowych związanych ze zdrowiem psychicznym.
2. Do form **adaptacji dydaktycznych** zalicza się w szczególności **indywidualną organizację studiów z powodów zdrowotnych** (IOS z powodów zdrowotnych), obejmującą takie dostosowania jak:
 - 1) zwiększenie limitu dopuszczalnych nieobecności,
 - 2) zmianę wystąpień na forum grupy na inną formę aktywności akademickiej (np. test, esej, wystąpienie indywidualne),
 - 3) zmianę formy zaliczenia z pisemnej na ustną,
 - 4) zmianę formy zaliczenia z ustnej na pisemną,
 - 5) zmianę formy zaliczenia z zespołowej na indywidualną,
 - 6) dzielenie prac/zadań na mniejsze części,
 - 7) w wyjątkowych sytuacjach udostępnianie materiałów na zajęcia z wyprzedzeniem umożliwiającym przygotowanie adaptacji,
 - 8) udostępnienie materiałów na zajęcia w formie elektronicznej,
 - 9) ustalenie indywidualnego terminu zaliczeń,
 - 10) większą tolerancję na błędy ortograficzne.
3. Do form **adaptacji niedydaktycznych** zalicza się w szczególności:
 - 1) wsparcie asystenta dydaktycznego,
 - 2) wsparcie tłumacza Polskiego Języka Migowego (PJM),
 - 3) indywidualny lektorat z języka obcego,
 - 4) indywidualną organizację wskazanych zajęć dydaktycznych,
 - 5) W-F w formie e-learningu,

- 6) adaptację materiałów dydaktycznych i naukowych, w szczególności digitalizację,
 - 7) wypożyczenie sprzętu specjalistycznego: komputer, dyktafon, lupa, pętla indukcyjna, inne
 - 8) możliwość nagrywania wykładów,
 - 9) bezpłatne kserowanie notatek i materiałów dydaktycznych,
 - 10) dostosowanie miejsca w sali dydaktycznej: mobilny stolik, miejsce bez krzesła, miejsce obok drzwi,
 - 11) bezpłatne korzystanie z przystosowanych miejsc parkingowych,
 - 12) zapewnienie w sali dostosowanego stanowiska komputerowego,
 - 13) dostęp do zbioru dostępnych materiałów akademickich — biblioteki ABC,
 - 14) korzystanie ze słuchawek wyciszających podczas zajęć,
 - 15) dofinansowanie udziału w szkoleniach, konferencjach, zajęciach sportowych obozach naukowo-sportowych, olimpiadach.
4. Do form **adaptacji egzaminacyjnych** zalicza się indywidualną organizację egzaminów z powodów zdrowotnych (IOE), obejmującą takie dostosowania jak:
- 1) wydłużenie czasu trwania egzaminu o 25% lub 50%,
 - 2) osobna sala egzaminacyjna,
 - 3) pisanie egzaminu na komputerze/laptopie,
 - 4) korzystanie podczas egzaminów ze specjalistycznego sprzętu: komputer, dyktafon, lupa, pętla indukcyjna, inne,
 - 5) wsparcie asystenta dydaktycznego,
 - 6) wsparcie tłumacza Polskiego Języka Migowego (PJM),
 - 7) adaptację arkusza egzaminacyjnego: zmiana czcionki, większy format,
 - 8) dostosowanie miejsca w sali egzaminacyjnej: miejsce bez krzesła, miejsce obok drzwi,
 - 9) w zadaniach, których celem nie jest sprawdzanie zasad ortografii pomijanie przy ocenie drobnych błędów w pisowni (np. zmiany kolejności liter, opuszczenia pojedynczych głosek),
 - 10) korzystanie ze słuchawek wyciszających podczas egzaminów,
 - 11) dostosowanie egzaminu dyplomowego z uwzględnieniem kompetencji dziekana określonych w § 45 Regulaminu studiów.
5. **Wsparcie psychologiczne** obejmuje indywidualne konsultacje psychologiczne w sytuacjach nagłego kryzysu emocjonalnego lub psychicznego, umożliwiające stabilizację stanu emocjonalnego, opracowanie strategii radzenia sobie i kontynuowanie nauki.
6. Niezależnie od adaptacji określonych w niniejszych Zasadach, studenci mogą korzystać z urlopów zdrowotnych, losowych lub rodzicielskich na zasadach określonych w § 17–19 Regulaminu studiów.
7. Szczegółowe zasady organizacji i zakresu wsparcia wymienionego w ust. 1 określa **załącznik nr 1** do Zasad.
8. Dopuszczalne jest ubieganie się także o formę wsparcia, która nie jest przewidziana w niniejszych Zasadach, a która ułatwiłaby dostęp do procesu przyjmowania na studia, kształceniu na studiach, w Szkole Doktorskiej lub

prowadzeniu działalności naukowej oraz jest zgodna z zasadami finansowania środków przeznaczonych z Dotacji.

9. Wsparcie przyznawane jest maksymalnie na jeden rok akademicki. Przedłużenie wsparcia na kolejny rok akademicki wymaga złożenia nowego wniosku i ponownej decyzji właściwego podmiotu.

§ 6

Wniosek o udzielenie wsparcia

1. Wsparcie udzielane jest na wniosek.
2. Wniosek może zostać złożony w każdym czasie, chyba że w Zasadach, **załączniku nr 1** do Zasad bądź w Regulaminie studiów wskazano inaczej.
3. Wniosek może zostać złożony:
 - 1) na adres poczty elektronicznej CWiA (dostepni@swps.edu.p) - wyłącznie w przypadku osób kandydujących na studia lub do Szkoły Doktorskiej,
 - 2) za pośrednictwem Wirtualnej Uczelni,
 - 3) w formie pisemnej w CWiA, Centrum Spraw Studenckich, Biurze Szkoły Doktorskiej lub we właściwym biurze rekrutacji,
 - 4) w inny sposób, opisany na Wirtualnej Uczelni.
4. Gdy wniosek dotyczy kilku postaci wsparcia wymienionych w § 5 ust. 1, jest on niezwłocznie przekazywany do rozpatrzenia przez właściwe podmioty zgodnie z ich kompetencjami opisanymi w dalszej części Zasad.
5. Do wniosku powinna zostać załączona dokumentacja potwierdzająca sytuację zdrowotną. Szczegółowy rodzaj dokumentacji został opisany w § 4 powyżej.

§ 7

Tryb rozpatrywania wniosków o wsparcie

1. Wniosek o udzielenie wsparcia rozpatruje podmiot właściwy dla rodzaju wsparcia, o który ubiega się wnioskodawca:
 - 1) wnioski o **adaptacje dydaktyczne** rozpatrywane są przez dziekana w przypadku osób studiujących albo przez dyrektora Szkoły Doktorskiej w przypadku doktorantów,
 - 2) wnioski o **adaptacje niedydaktyczne, adaptacje egzaminacyjne** oraz **wsparcie psychologiczne** rozpatrywane są przez pracowników CWiA.
2. Wnioski o udzielenie wsparcia dydaktycznego przekazywane są do CWiA w celu wydania opinii dotyczącej uprawnień do otrzymania wsparcia, w tym potwierdzenia statusu osoby z niepełnosprawnością (jeśli dotyczy).
3. CWiA analizując przedstawioną dokumentację dotyczącą stanu zdrowia, przed wydaniem opinii może:
 - 1) zobowiązać wnioskodawcę do udziału **w wywiadzie** z wyspecjalizowaną w tym celu osobą lub
 - 2) zwrócić się do innej jednostki organizacyjnej Uczelni, np. Centrum Spraw Studenckich, Centrum Językowego, Biura Dziekana, w celu uzyskania niezbędnych informacji.
4. Szczegółowe zasady organizacji i zakresu wsparcia wymienionego w § 5 ust. 1 określone są w **załączniku nr 1** do Zasad i mogą przewidywać dodatkowe

czynności w postępowaniu o przyznanie wsparcia, dostosowane do jego specyfiki.

5. Rozpatrując wniosek o przyznanie wsparcia należy **przeanalizować związek między sytuacją zdrowotną osoby wnioskującej a barierami**, które utrudniają jej pełny udział w procesie przyjmowania na Uczelnię, realizację programu studiów, programu kształcenia, bądź prowadzeniu działalności naukowej. Podmiot rozpatrujący wniosek o udzielenie wsparcia może zwrócić się także do innych jednostek Uczelni o wyrażenie opinii.
6. Po otrzymaniu decyzji w sprawie udzielenia lub odmowy udzielenia wsparcia przysługuje prawo wniesienia **odwołania**:
 - 1) w sprawach dotyczących **adaptacji dydaktycznych** - od decyzji dziekana lub dyrektora Szkoły Doktorskiej, odwołanie wnosi się do rektora,
 - 2) w sprawach dotyczących **adaptacji niedydaktycznych, adaptacji egzaminacyjnych oraz wsparcia psychologicznego** - od decyzji CWiA, odwołanie wnosi się do dyrektora Działu Komunikacji i Obsługi.
7. Odwołanie wnosi się w terminie **14 dni** od dnia doręczenia decyzji.
8. Odwołanie może zostać złożone w sposób przewidziany dla składania wniosku.
9. Podmioty właściwe do rozpoznawania wniosków o przyznanie wsparcia mogą udzielić upoważnienia do ich rozpatrywania pracownikom Uczelni.

§ 8

Dostosowanie procesu rekrutacji do potrzeb osoby z niepełnosprawnością

1. Osoby z niepełnosprawnościami ubiegające się o przyjęcia na studia podlegają tej samej procedurze rekrutacyjnej, co pozostali kandydaci.
2. W sytuacji, gdy procedura rekrutacyjna przewiduje egzamin wstępny, kandydaci z niepełnosprawnością mogą złożyć wniosek o dostosowanie procesu rekrutacji do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności.
3. Wniosek należy złożyć nie później niż 3 tygodnie przed wyznaczonym terminem egzaminu wstępnego.
4. Decyzja wydawana jest po zasięgnięciu opinii przewodniczącego właściwej komisji rekrutacyjnej, o ile została powołana.

§ 9

Komunikacja i realizacja wsparcia

1. Osoba, której przyznano wsparcie, ma prawo posługiwać się otrzymaną decyzją w kontaktach z wykładowcami, kierownikami jednostek oraz innymi osobami odpowiedzialnymi za jej wdrożenie. Decyzja stanowi oficjalne potwierdzenie prawa do otrzymania wsparcia.
2. Dodatkowo, osoba uprawniona może zwrócić się do CWiA o przesłanie drogą mailową informacji o przyznanym wsparciu do wskazanych wykładowców i koordynatorów przedmiotów.

§ 10

Ochrona danych

1. Informacje i dokumenty dotyczące stanu zdrowia przekazywane Uczelni w celu udzielenia wsparcia są objęte ochroną zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.
2. CWiA nie udostępnia informacji ani dokumentacji o stanie zdrowia innym jednostkom Uczelni. Wyjątki stanowią sytuacje, w których:
 - 1) osoba ze szczególnymi potrzebami (osoba z niepełnosprawnością) wyrazi w postaci pisemnej lub elektronicznej zgodę na udostępnienie takiej informacji,
 - 2) rektor lub upoważniona przez niego osoba rozstrzyga odwołanie lub skargę.
3. Po upływie okresu wsparcia dane są przekazywane do jednostki Uczelni prowadzącej archiwum Uczelni (gdzie podlegają szczególnej ochronie), lub do jednostki Uczelni niszczącej dokumenty (z zachowaniem odpowiedniego rygoru).

§ 11

Utrata wsparcia

Utrata (wygaśnięcie) prawa do przyznanego wsparcia następuje w poniższych sytuacjach:

- 1) niepodjęcia studiów przez osoby rekrutujące się na studia lub do Szkoły Doktorskiej bądź niepodjęcia działalności naukowej przez osoby pracujące;
- 2) skreślenia z listy studentów lub listy doktorantów;
- 3) ukończenia studiów, Szkoły Doktorskiej, bądź zakończenia działalności naukowej;
- 4) zawieszenia w prawach studenta lub doktoranta do otrzymywania wsparcia;
- 5) utraty zdolności prawnej.

§ 12

Dotacja i nadzór

1. Na zadania związane ze wsparciem osób z niepełnosprawnościami Uczelnia korzysta z Dotacji. Zasady jej rozliczania regulują odrębne przepisy prawa powszechnie obowiązującego.
2. Nadzór nad wykorzystaniem Dotacji oraz realizacją niniejszych Zasad sprawuje dyrektor Działu Komunikacji i Obsługi.

§ 13

Postanowienia końcowe

W sprawach nieobjętych niniejszymi Zasadami, zastosowanie mają odpowiednie przepisy prawa powszechnie obowiązującego, oraz akty wewnątrzuczelniane w szczególności Regulamin studiów oraz Regulamin Szkoły Doktorskiej.